

Tietoa eteisvärinästä

Mikä eteisvärinä eli "flimмери" on?

- Eteisvärinä on tavallisin pitkäkestoinen sydämen rytmihäiriö, joka yleistyy 60 ikävuoden jälkeen. Yli 75-vuotiaista noin 10 % sairastaa eteisvärinää joko kohtauksittain tai pysyvästi.
- Sydämen eteinen ei supistu säännöllisesti, vaan "värisee". Tämän seurauksena sydän ei pumpkaa verta normaalisti.
- Hoitamattomana eteisvärinä altistaa aivohalvaukselle ja voi aiheuttaa sydämen vajaatoimintaa.

Oireet

- Sydämen syke on epäsäännöllinen ja yleensä nopea. Se voi aiheuttaa rinnassa tykytystuntemusta. Tykytystuntemuksen lisäksi oireina voi olla esimerkiksi väsymys, huimaus, rintakipu ja suorituskyvyn heikkeneminen. Joillakin eteisvärinä on täysin oireeton.
- Oireettomankin eteisvärinän voi havaita seuraamalla pulssia säännöllisesti. Varsinkin ikääntyvien ihmisten kannattaa tarkkailla sykettä vähintään kerran kuukaudessa, esimerkiksi ranteesta tunnustelemalla tai kotiverenpainemittarilla.
- Jos pulssia tunnustelemalla tai kotiverenpainemittarin avulla havaitsee epäsäännöllisen pulssin, on tärkeää hakeutua lääkäriin.

Eteisvärinälle altistavat tekijät

Ikä on tärkein altistava tekijä

Sairaudet jotka voivat lisätä eteisvärinää:

- sepelvaltimotauti
- kohonnut verenpaine
- kilpirauhasen toimintahäiriöt
- uniapnea
- diabetes
- sydämen vajaatoiminta
- rakenteelliset sydänsairaudet

Elämäntavat kuten:

- runsas alkoholin käyttö
- ylipaino
- vähäinen liikunta

Mitkä ovat eteisvärinän mahdolliset seuraukset?

- Eteisvärinään liittyy aivohalvauksen riski.
- Eteisvärinä nostaa potilaan aivohalvausriskiä, sillä eteisvärinässä potilaalle voi kehittyä hyyttymä sydämeen, joka liikkeelle lähtiessään voi kulkeutua aivoihin ja aiheuttaa aivohalvauksen tukkimalla aivoverisuonet (*katso viereinen kuva*).

HÄLYTYS - TUNNISTA AIVOHALVAUKSEN OIREET

- halvausoireet
(yleensä toispuoleinen käden ja/tai jalan voima- ja/tai tuntoheikkous)
- suupielen roikkuminen
- puhevaikeus
- näköhäiriöt
- tasapainohäiriöt

> Oireiden ilmaannuttua soita heti yleiseen hätänumeroon 112 ja hakeudu välittömästi hoitoon.

4. Hyytymä voi tukkia aivojen verisuonia.

3. Hyytymä voi kulkeutua aivoihin.

2. Hyytymä voi lähteä liikkeelle sydämeistä.

1. Sydämen sisälle voi muodostua hyytymä.

Eteisvärinän hoito

Eteisvärinästä johtuvia oireita voidaan hoitaa sykkeen- ja rytmihallinnalla.

- **Sykkeenhallinta** toteutetaan sykettä hidastavalla lääkityksellä. Lisäksi voidaan tarvittaessa asentaa tahdistin.
- **Rytminhallinnassa** epäsäännöllinen rytmi palautetaan normaaliksi sähköisellä tai lääkkeellisellä rytminsiirrolla. Muita käytössä olevia menetelmiä ovat katetriablaatio tai rytmihäiriölääkitys.

Lääkäri arvioi sykkeen- ja rytmihallinnan sopivuuden yksilöllisesti.

Eteisvärinän lisäksi on tärkeää hoitaa myös muut mahdolliset sairaudet ja riskitekijät. Puuttamalla eteisvärinän riskitekijöihin (ks. sivu 3), voidaan vaikuttaa sekä eteisvärinän uusiutumiseen että sen aiheuttaman aivohalvauksen riskiin.

Aivohalvauksen esto verenohennuslääkityksellä (antikoagulanteilla)

- Eteisvärinä voi aiheuttaa sydämen sisälle hyytymiä, jotka aivovaltimoihin kulkeutuessaan saattavat aiheuttaa aivohalvauksen. Potilailla, joilla on eteisvärinän lisäksi muita riskitekijöitä, aivohalvausta estetään käyttämällä veren hyytymistä hidastavaa lääkitystä eli antikoagulanttia.
- Lääkäri arvioi eteisvärinäpotilaan aivohalvausriskin ennen kuin potilaalle voidaan aloittaa verenohennus- eli antikoagulaatiohoito.
- Ei-läppäperäisessä eteisvärinässä käytetään suun kautta otettavia verenohennuslääkkeitä, joita ovat apiksabaani, dabigatraani, edoksabaani, rivaroksabaani ja varfariini.
- Läppäviasta johtuvassa eteisvärinässä käytetään ainoastaan varfariinia.

Aivohalvausriskin arviointi

- Eteisvärinäpotilaan aivohalvausriskiä nostavat:
  - vähintään 65 vuoden ikä
  - aiempi aivohalvaus tai TIA
  - kohonnut verenpaine
  - diabetes
  - sydämen systolinen vajaatoiminta
  - valtimosairaus
- Hoitava lääkäri ja/tai hoitaja laskee eteisvärinäpotilaan aivohalvaukseen liittyvät riskipisteet, sillä riskipisteillä on merkitystä lääkehoitoon ja Kelan lääkekorvattavuuteen.

Verenvuotoriskin arviointi

- Eteisvärinä sairautena ei lisää verenvuotoa. Aivohalvausta pitää estää ohentamalla verta lääkityksellä, joka voi aiheuttaa potilaalle verenvuotoja. Potilaan verenvuotoriski pitää ottaa huomioon, jotta voidaan määritellä potilaalle sopiva lääkitys.
- Eteisvärinäpotilaan verenvuotoriskiä nostavat:
  - korkea systolinen verenpaine (yli 160 mmHg)
  - maksan tai munuaisten vaikea toimintahäiriö
  - aikaisempi aivohalvaus
  - verenvuototaipumus
  - vähintään 65 vuoden ikä
  - vuotoriskiä lisäävä lääkitys
  - alkoholin runsas käyttö
- Verenvuotoriskiin vähentämiseksi on tärkeä hoitaa potilaalla hoidettavissa olevat tekijät, kuten verenpaine, muu lääkitys ja alkoholin käyttö. Hoitava lääkäri ja/tai hoitaja laskee riskipisteet ja lääkärisi huomioi lääkkeen verenvuotoriskit.

Aivohalvaus

Aivohalvauksessa aivokudosta tuhoutuu äkillisesti verenkierron häiriintymisen seurauksena. Aivohalvaukseen sairastuu Suomessa vuosittain noin 24 000 ihmistä. Heistä joka neljäs on työikäinen.

Sydäimestä lähtöisin oleva verihyytymä aiheuttaa noin joka neljännen aivohalvauksen ja eteisvärinä on näiden verihyytymien suurin aiheuttaja.

Aivohalvaus on seurausta aivoinfarktista tai aivoverenvuodosta. Aivoinfarktissa valtimon tukkeuma johtaa hapenpuutteeseen, jolloin aivoalueelle syntyy kuolio.

Aivoverenvuodossa aivokudokseen vuotava veri aiheuttaa painetta ympärillä oleviin alueisiin, jolloin hermokudoksen toiminta häiriintyy.

Lähde: terveyskirjasto.fi

Tunnustele pulssia säännöllisesti

Lisätietoja:

www.sydan.fi/sydansairaudet-ja-hoito/eteisvarina#hoitolinja

www.tunnepulssisi.fi/eteisvarina

www.kaypahoito.fi/web/kha/suosituksset/suositus?id=hoi50036

www.terveyskirjasto.fi

www.aivoliitto.fi

Bristol-Myers Squibb

